Societat | | Actualitzat el 19/11/2020 a les 08:17

MAPES Cap de les 4 comarques ebrenques havia recuperat el PIB del 2007 quan va començar la pandèmia

El creixement econòmic es va moderar el 2019 i el Camp de Tarragona i les comarques gironines seran les zones que patiran més l'impacte del coronavirus, segons un informe del BBVA

Nota del mapa: *Clicant al requadre inferior dret, s'amaga la llegenda. Picant sobre cada comarca, es desplega el seu nom, la variació percentual del seu valor afegit brut (VAB) durant el 2019 en el sector primari, la indústria, la construcció, els serveis i en global, i l'evolució del VAB respecte el 2007. També es pot desplaçar o fer més o menys gran el zoom de la imatge.*

Plou sobre mullat a bona part del país. El cop econòmic que suposa la pandèmia impacta quan la majoria del territori encara no s'havia recuperat de la crisi econòmica iniciada dotze anys abans. I és que 26 de les 42 comarques tenien a finals del 2019 un valor afegit brut (VAB) inferior al del 2007, segons l'Anuari Econòmic Comarcal del BBVA, presentat este dimecres. L'any passat, a més, ja es notava un alentiment en el creixement respecte dels exercicis previs.

En els darrers 12 anys, el VAB del país ha crescut, de mitjana, un 7,9%, però la millora s'ha repartit de forma molt desigual. En un extrem, el Barcelonès ha vist augmentar el seu valor afegit brut un 15,1%, mentre que el Baix Llobregat ho ha fet un 10,1%, essent les úniques dos comarques per sobre la mitjana. Per contra, el VAB del Pallars Sobirà i del Montsià són encara un 13,3% inferiors al del 2007, el de les Garrigues ho és un 13,2% i el de la Terra Alta, un 12,4%.

El VAB és la suma dels valors addicionals que adquirisquen els béns i serveis en transformar-se durant el procés de producció, i sovint s'equipara amb el PIB. Tal com s'observa en el mapa inicial, els majors increments des de la crisi econòmica de la dècada anterior es concentren en l'àrea metropolitana de Barcelona i algunes de les comarques gironines, mentre que les Terres de l'Ebre, algunes comarques de muntanya, del Penedès o de la Catalunya Central no s'han recuperat.

Un altre dels canvis ocorreguts durant estos anys, de forma més generalitzada, és l'aprofundiment en la terciarització de l'economia. El sector dels serveis ha augmentat el pes en el mercat de treball català des de vora el 70% del 2008 al 78,4 % del 2019. Este any, però, ja es notaven senyals d'alentiment, amb un increment del VAB de tan sols el 2,1% per sota del 3,6% del 2017 o del 2,5% del 2018.

L'estudi indica que el creixement es va accelerar des de la segona meitat del 2013, des de quan el VAB ha crescut un 17,3%, tot i que de forma desigual. L'alentiment del 2019, però, es nota sobretot en l'àmbit industrial, que havia esdevingut clau els anys anteriors. En el camp de les manufactures, el creixement va passar del 7,2% el 2017 a l'1,7% del 2018 i a una caiguda del -0,9% el 2019. En canvi, el sector dels serveis ha mantingut un creixement del 2,7%, similar al dels anys previs, aprofundint en la terciarització.

Precisament l'elevat pes del sector serveis provoca que les taques de creixement durant el 2019

estiguen molt escampades. La millora econòmica més accentuada es dóna al Pla de Lleida (2,6%), seguit de l'eix metropolità de Barcelona (2,3%) i, ja per sota de la mitjana catalana, l'eix de Girona (1,5%), les Terres de l'Ebre (1,3%), el Camp de Tarragona (1,1%), la Catalunya Central (1%) i les comarques de Pirineu (0,5%), tal com es pot comprovar en el mapa inferior.

En l'àmbit comarcal, el VAB va créixer el 2019 sobretot al Segrià (3,4%), seguit pel Baix Llobregat i el Pla d'Urgell (3%), i el Barcelonès (2,8%). Per contra, fins a set comarques van veure reduït el seu valor afegit brut l'any passat: les Garrigues (-3,9%), l'Alta Ribagorça (-2,3%), el Pallars Jussà (-0,9%), l'Alt Camp (-0,5%), el Ripollès (-0,3%), el Moianès (-0,3%) i la Terra Alta (-0,2%). El VAB del Pallars Sobirà no va variar.

Segons l'estudi, l'alentiment econòmic es deu a una notable desacceleració de la demanda interna, només compensada en part per la millora en l'aportació del saldo exterior. El consum de les llars, a més, contempla el 2019 un molt modest increment del 0,9%, i la inversió també es modera (passant del 5,2% del 2019 al 3%), sobretot en la construcció, i el consum de les administracions públiques presenta un perfil alcista. Quant al saldo exterior, aquest contribuïx més al creixement agregat del PIB que el 2018.

Expectatives de futur

Mirant a este 2020 i el futur amb relació a l'impacte de la pandèmia, el director de l'estudi, Josep Oliver, ha pronosticat que les comarques de Girona i del Camp de Tarragona seran les que ho passaran pitjor, tenint en compte les últimes dades de la seguretat social i la caiguda en l'afiliació en estos territoris (del 4% i del 5%, respectivament). Segons Oliver, esta situació s'explica per la forta dependència del turisme i la caiguda de la producció industrial.